

AT-läkare lär sig se sin roll i ett större sammanhang

Vi vill att våra AT-läkare ska utvecklas som professionella individer, säger Hans-Olov Hellström, studierektor och ansvarig för det nya handledningsprojekt på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

– De ska lära sig att förstå sin läkarroll i ett större sammanhang, och reflektera över den rollen gentemot patienter, arbetskamrater och organisationen.

När ortopedens Hans-Olov Hellström tillträdde som studierektor blev en av hans uppgifter att försöka lösa frågan om kontinuerlig handledning för AT-läkarna – ett problem i sig eftersom de vistas så kort tid på varje arbetsplats. Lösningen blev att samla läkarna i mindre grupper. AT-läkaren Maria Holstad, som visat stort intresse för frågan, fick i uppdrag att starta första gruppen.

– De höll på en termin och vi tyckte det föll bra ut. Därför kör vi nu i full skala, alla våra AT-läkare går i handledning under hela 18-månadersutbildningen.

I höst kommer en utvärdering att äga rum. Målet är att ta reda på om AT-läkarna som fått handledning har blivit mer professionella som yrkesindivider än sina föregångare, framför allt i bemärkelsen att de lärt sig reflektera kring sin läkarroll gentemot patienter och kolleger.

– Det är svårt att utvärdera en sådan här aktivitet. Därför har vi valt att utvärdera med öppna frågor och ha en diskussion med deltagare och handledare för att få en uppfattning om detta är något som läkare kan ha nytta av i sin professionella utveckling. Om de svarar positivt kommer vi att anse att resultatet har fallit bra ut.

Hans-Olov Hellström är bestämd i uppfattningen att handledarna ska rekryteras utanför sjukhuset, annars kan lojalitetskonflikter uppstå. Det blir svårt att sitta i gruppen och analysera samarbetsproblem med chefen om handledaren finns på samma arbetsplats och kanske umgås med den besvärlige chefen.

– Det finns en välgörande psykologisk effekt i att AT-läkarna har sina handledningsmöten utanför sjukhusområdet. Jag tror att det får dem att känna sig friare.

Sitt engagemang i handledningsfrågor motiverar Hans-Olov Hellström med att han intresserar sig för det som hör till läkaryrket men som man inte får

»På handledningsmötena förs olika problem upp till ytan, och det har AT-läkarna nytta av när de sedan står där i sin ensamhet på avdelningen«, säger ortopedens och studierektorn Hans-Olov Hellström.

träning i under den ordinarie utbildningen, där fokus ligger på medicin.

– Vi får inte lära oss någonting om det system vi ska arbeta i. Det är sällan någon talar om för oss att när vi sätter foten på vårt livs första vikariat så är vi också arbetsledare.

– Till exempel är det läkaren som leder rondens, utan läkarens initiativ händer ingenting. Läkare måste förstå att de i vissa sammanhang är ledare med allt vad det innebär och att man måste försöka tillskansa sig kunskaper och färdigheter om hur man gör. För att leda andra måste man kunna leda sig själv och grupp- handledningen kan vara ett sätt att lära sig mer om sig själv.

– Under den professionella handledning som vi nu erbjuder lär man sig att bli mer vaken för hur man ska reagera och hantera situationer när man till exempel blir utsatt för tokigheter från andra personalgrupper eller från patienter. På handledningsmötena förs sådan problematik upp till ytan och det har AT-läkarna nytta av när de sedan står där i sin ensamhet på avdelningen.

Irène Olsson
frilansjournalist

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

Kristina Johansson, Maria Holstad, Johanna Glennert och Anders Stenbäck på Akademiska sjukhuset i Uppsala tycker

Krav från patienter kan diskuteras med

Under strikta former och med specialutbildad handledare utanför den egna arbetsplatsen får AT-läkarna vid Akademiska sjukhuset i Uppsala lära sig strategier för att hantera sin doktorsroll i mötet med patienter, kolleger och den privata omvärlden.

– Det är inget vanligt fikasnack utan möten med obligatorisk närvaroplikt som leds av en psykolog med tre års handledarutbildning, berättar en av deltagarna, AT-läkaren Kristina Johansson.

Erbjudandet att delta går numera ut till alla AT-läkare på Akademiska under 18 månaders utbildning och ingen har tackat nej. När man väl anmält sig gäller

Psykoterapimottagningar som inte är vinstdrivande

II S:t Lukasstiftelsen grundades 1939 som ett samtalsforum för personer med människovårdande yrken. Stiftelsen består i dag av drygt 30 självständiga föreningar i Sverige. De driver psykoterapimottagningar och arbetar med psykosociala frågor utifrån en kristen och psykodynamisk grundsyn.

S:t Lukas-föreningen i Uppsala öppnade sin psykoterapimottagning 1967.

Personalen, som har tystnadsplikt och arbetar fristående gentemot officiella institutioner och samhällsorgan, har stor erfarenhet av psykoterapi, psykosocial handledning och rådgivning. Verksamheten är inte vinstdrivande. Eventuellt överskott från sålda tjänster används till att hålla nere kostnaden för dem som inte har råd att betala för individuell psykoterapi. (LT)